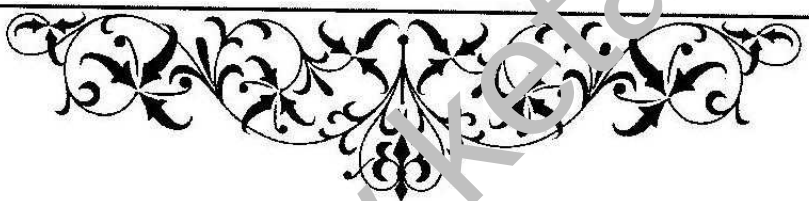

مداخله های دادگاه در آینده اجرای احکام مدنی

مهری شریفی

سیدحسین سادات حسینی

انتشارات فکر سازان

سرشناسه	: شریفی، مهری، ۱۳۵۴ -
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور	: مداخله‌های دادگاه در فرآیند اجرای احکام مدنی/مهری شریفی، سیدحسین سادات‌حسینی.
مشخصات نشر	: تهران : فکرسازان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۳ص.
شابک	: 978-600-7560-78-5
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: اجرای حکم - ایران
موضوع	: Executions (Law) -- Iran
موضوع	: آیین دادرسی مدنی - ایران
موضوع	: Civil procedure -- Iran
موضوع	: حقوق مدنی - ایران - دعاوی
موضوع	: Iran -- Cases -- Civil rights
موضوع	: آرای - موقی - ایران
موضوع	: Judgments -- Iran
شناسه افزوده	: سادات‌حسینی، سیدحسین، ۱۳۳۹ -
رده بندی کنگره	: KJ H ۳۰۵ / ۴م ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۳۴۷/۵۵۰۷۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۲۱۲۱۷۴

انتشارات فکرسازان

مداخله‌های دادگاه در فرآیند اجرای احکام مدنی

نویسندگان:

مهری شریفی

دکتر سیدحسین سادات‌حسینی

تعداد صفحه: ۱۶۳ قطع: وزیری تیراژ: ۱۵ نسخه دیجیتال سال و نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۵۶۰-۷۸-۵
قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

آدرس انتشارات: تهران، خ انقلاب، خ وحید نظری، قبل از تقاطع فخررازی، ک قدیری، پ ۲۲
واحد ۴. تلفن: ۶۶۹۶۰۷۶۰

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	۱۵
مقدمه	۱۷
فصل اول: دخالت‌های دادگاه در ارتباط با اجرائیه و اعتراضات اجرایی ...	۲۱
بخش اول: دخالت دادگاه در ارتباط با اجرائیه	۲۳
مبحث اول: صدور اجرائیه	۲۳
گفتار اول: صدور ابتدایی اجرائیه	۲۳
بند ۱- دادگاه صالح به صدور اجرائیه نسبت به آراء محاکم تجدیدنظر	۲۴
بند ۲- دادگاه صالح به صدور اجرائیه در صورت نقض و جامی حکم	۲۵
بند ۳- دادگاه صالح به صدور اجرائیه در دعاوی ورود ثالث و جلب ثالث	۲۵
بند ۴- دادگاه صالح به صدور اجرائیه در صورت تعطیلی اجرائیه دادگاه صالح	۲۵
بند ۵- دادگاه صالح به صدور اجرائیه نسبت به گزارش اصلاحیه	۲۶
بند ۶- دادگاه صالح به صدور اجرائیه در دعاوی تصرف عدوانی، مزاحمت، ممانعت از حق	۲۶
بند ۷- دادگاه صالح به صدور اجرائیه نسبت به آراء داوری	۲۶
بند ۸- دادگاه صالح به صدور اجرائیه در احکام هیأت حل اختلاف و اداره کار و امور اجتماعی	۲۷
گفتار دوم: صدور اجرائیه مجدد	۲۷
بند ۱- تکلیف محکوم‌له در تعقیب عملیات اجرایی	۲۷
بند ۲- ملاک سنجش بلا اثر شدن اجرائیه	۲۸
بند ۳- اعلام انصراف محکوم‌له از اجرای حکم	۲۹
بند ۴- هزینه‌های اجرایی در موارد بلا اثر شدن اجرائیه	۲۹

- بند ۵- ضرورت ابلاغ اجرائیه جدید به محکوم علیه و دادگاه صالح به صدور آن..... ۳۰
- مبحث دوم: تصحیح و ابطال اجرائیه..... ۳۱
- گفتار اول: تصحیح اجرائیه..... ۳۱
- بند ۱- اشخاص صالح به درخواست تصحیح اجرائیه..... ۳۱
- بند ۲- تکلیف دادگاه در تصحیح اجرائیه..... ۳۲
- بند ۴- ابلاغ اجرائیه تصحیح شده به اصحاب پرونده اجرایی..... ۳۳
- گفتار دوم: ابطال اجرائیه..... ۳۳
- بند ۱- اشخاص صالح به درخواست ابطال اجرائیه..... ۳۳
- بند ۱- محدودیت موارد ابطال اجرائیه..... ۳۳
- بند ۲- دادگاه صالح در ابطال اجرائیه و تشریفات قانونی آن..... ۳۴
- بند ۴- اعلام اتمام دعوی ابطال اجرائیه دادگاه..... ۳۵
- بخش دوم: دخالت دادگاه در رسیدگی به اعتراضات اجرایی..... ۳۵
- مبحث اول: اعتراضات مربوط به توقیف..... ۳۵
- گفتار اول: اعتراضات اصحاب اجرایی نسبت به توقیف..... ۳۵
- بند ۱- مداخله دادگاه در تجدید ارزیابی..... ۳۵
- بند ۲- اعتراض نسبت به صورتمجلس توقیف..... ۳۹
- بند ۳- اعتراض نسبت به تصمیم تبدیل توقیف..... ۴۱
- گفتار دوم: اعتراض شخص ثالث نسبت به مال توقیف شده..... ۴۶
- بند ۱- اعتراضات مشمول ماده ۱۴۶ ق.ا.م. و نحوه رسیدگی به آن..... ۴۶
- بند ۳- نحوه رسیدگی به اعتراض شخص ثالث در فروش مال توقیف شده..... ۵۸
- مبحث دوم: اعتراضات مربوط به رفتار مأمور اجرا..... ۵۹
- گفتار اول: رسیدگی به اعتراض نسبت به دستمزد ارزیاب..... ۵۹
- بند ۱- نحوه تعیین دستمزد ارزیاب..... ۵۹
- بند ۲- پرداخت دستمزد ارزیاب..... ۶۰
- بند ۳- مهلت اعتراض نسبت به میزان دستمزد ارزیاب و دادگاه صالح به رسیدگی..... ۶۰
- گفتار دوم: رسیدگی به اعتراض نسبت به صورتمجلس مزایده..... ۶۱
- بند ۱- جهات شکایت مربوط به صورتمجلس مزایده..... ۶۱
- بند ۲- اشخاص صالح به اعتراض نسبت به صورتمجلس مزایده..... ۶۲
- بند ۳- مهلت اعتراض نسبت به صورتمجلس مزایده و دادگاه صالح به رسیدگی..... ۶۲

- بند ۴- تعارض ماده ۱۴۲ ق.ا.م. با ۱۰۵ ق.ا.م..... ۶۳
- گفتار سوم: رسیدگی به اعتراضات ناشی از تخلف در مقررات مزایده..... ۶۳
- بند ۱- شرایط قانونی جهت ابطال مزایده و تجدید آن..... ۶۳
- بند ۲- مهلت قانونی جهت شکایت از تخلفات مزایده و دادگاه صالح به رسیدگی..... ۶۵
- گفتار چهارم: رسیدگی به شکایت از ترتیب تقسیم..... ۶۵
- بند ۱- تنظیم تقسیم نامه و نحوه انجام آن..... ۶۵
- بند ۲- اطلاع طلبکاران از تعیین سهم..... ۶۶
- ۳- نحوه اعتراض نسبت به ترتیب تقسیم محکوم به و دادگاه صالح به رسیدگی..... ۶۷
- بخش سوم: دخالت دادگاه در مدیریت امور حادث اجرایی..... ۶۷
- مبحث اول: دخالت های مربوط به محکوم به..... ۶۷
- گفتار اول: دستور حبس محکوم علیه..... ۶۷
- گفتار دوم: قرار منع مزایع خارجی محکوم علیه..... ۶۹
- گفتار سوم: تقسیط محکوم..... ۷۰
- مبحث دوم: دخالت های مربوط به شیه اجرا..... ۷۰
- گفتار اول: دخالت در تصویب تغییر شرط..... ۷۰
- بند ۱- رویه قضایی دادگاه ها در مواجهه با درخواست تغییر حافظ..... ۷۰
- بند ۲- دادگاه صالح در تغییر حافظ و شرایط قانونی آن..... ۷۳
- گفتار دوم: دخالت در فروش اموال ضایع شدنی..... ۷۴
- بند ۱- نحوه مداخله دادگاه در فروش اموال ضایع شدنی..... ۷۴
- بند ۲- تشریفات قانونی در فروش اموال ضایع شدنی و دادگاه صالح به رسیدگی..... ۷۵
- گفتار سوم: دخالت در تعیین نماینده برای باز کردن درب محلی اجرا..... ۷۵
- بند ۱- تکلیف اموال منقول واقع در مکان خالی از سکنه..... ۷۶
- گفتار چهارم: دخالت دادگاه در توقیف عوائد مال غیرمنقول..... ۷۷
- بند ۱- مفهوم عوائد مال غیرمنقول و شرایط توقیف آن..... ۷۷
- بند ۲- عدم تعلق خسارت تأخیر تأدیه به تصمیم دادگاه در خصوص توقیف عوائد..... ۷۷
- بند ۳- الزام دایره اجرا در اعلام توقیف عوائد مال به اداره ثبت..... ۷۸

فصل دوم: دخالت در بهینه سازی فرایندهای اجرا..... ۷۹

- بخش اول: دخالت در رفع آسیب های فرایند اجرا..... ۸۱

- مبحث اول: دخالت های مربوط به حسن روند اجرا ۸۱
- گفتار اول: دخالت در رفع اشکالات اجرایی ۸۱
- گفتار دوم: دخالت در رفع اختلافات اجرایی ۸۳
- بند ۱- دخالت در رفع اختلافات اجرایی مربوط به حکم دادگاه ۸۳
- بند ۲- مرجع رفع اختلاف ناشی از گزارش اصلاحی ۸۵
- بند ۳- مرجع رفع ابهام از آراء هیأت حل اختلاف کار ۸۵
- بند ۴- دخالت در اختلافات اجرایی مربوط به رأی داور ۸۶
- گفتار سوم: دخالت در احاله اجرا به داورز غیر مرتبط ۸۸
- بند ۱- جهات رد داورز ۸۸
- بند ۲- اشخاص خاص خارج به اعلام جهات رد داورز ۸۹
- بند ۳- دادگاه صالح رسیدگی به جهات رد داورز و نحوه مداخله آن ۸۹
- مبحث دوم: دخالت های مربوط به بعد از مزایده ۸۹
- گفتار اول: دخالت دادگاه در دستور انتقال ملک مورد مزایده ۹۰
- بند ۱- شرایط صحت مزایده و ضمانت اجرای صحیح آن ۹۰
- بند ۲- ضوابط پذیرش ملک مورد مزایده به توسط محکومه و نحوه اعمال آن ۹۱
- بند ۳- دادگاه صالح به صدور دستور انتقال ملک مورد مزایده ۹۳
- گفتار دوم: دخالت دادگاه در تعیین هزینه های اجرایی دعاوی غیرمالی ۹۳
- بند ۱- نحوه تعیین هزینه های اجرایی دعاوی غیرمالی ۹۳
- بند ۲- دادگاه صالح در تعیین هزینه های اجرایی دعاوی غیرمالی ۹۴
- بند ۳- مرجع صالح در تعیین هزینه های اجرایی مراجع غیر دادگستری ۹۴
- بخش دوم: دخالت در تعیین مابه ازاء محکوم به ۹۵
- مبحث اول: تعیین اجرت المثل و بهاء زراعت ۹۵
- گفتار اول: تعیین قیمت زراعت ۹۵
- بند ۱- ضوابط اجرای حکم خلع ید از زمین مزروعی ۹۵
- بند ۲- مرجع تشخیص بهاء زراعت ۹۷
- گفتار دوم: تعیین اجرت المثل ۹۷
- مبحث دوم: دخالت دادگاه در تعیین قیمت محکوم به ۹۷
- گفتار اول: تعیین قیمت در مقام اعاده عملیات اجرایی ۹۷

گفتار دوم: تعیین قیمت در مقام معوض ۹۸

بند ۱- عدم دسترسی به عین مال ۹۹

گفتار سوم: مداخله دادگاه در اجرای محکومیت های قائم به شخص ۱۰۰

بند ۱- ضمانت اجراهای تعهدات قائم به شخص ۱۰۱

گفتار چهارم: دخالت دادگاه در امتناع ثالث از تسلیم عین مال توقیف شده نزد وی ۱۰۲

فصل سوم: دخالت دادگاه در ایستایی و اعاده اجرای حکم ۱۰۵

بخش اول: دخالت در تأخیر، توقیف و تعطیل اجرای حکم ۱۰۷

مبحث اول: تأخیر اجرای حکم ۱۰۷

گفتار اول: مفهوم تأخیر اجرای حکم، اصل تأخیرناپذیری و مستثنیات آن ۱۰۷

گفتار دوم: علل مداخله دادگاه در تأخیر اجرای حکم ۱۰۹

بند ۱- تأخیر اجرای حکم به درخواست محکوم له ۱۰۹

بند ۲- تأخیر اجرای حکم به درخواست محکوم علیه ۱۱۰

بند ۳- تأخیر اجرای حکم به دستور دادگاه صالح ۱۱۰

بند ۴- تأخیر در اجرا به حکم قانون ۱۱۱

مبحث دوم: توقیف عملیات اجرایی ۱۱۴

گفتار اول: مفهوم توقیف ۱۱۴

گفتار دوم: علل مداخله دادگاه در توقیف عملیات اجرایی ۱۱۴

بند ۱- توقیف عملیات به درخواست محکوم له ۱۱۴

بند ۲- توقیف عملیات حسب رأی دادگاه ۱۱۵

بند ۳- توقیف عملیات به حکم قانون ۱۱۵

مبحث سوم: تعطیل عملیات اجرایی ۱۱۷

گفتار اول: مفهوم تعطیل اجرای حکم ۱۱۸

بند ۱- تعطیل اجرای حکم حسب درخواست محکوم له ۱۱۸

بند ۲- تعطیل اجرای حکم به جهت انجام موضوع اجراییه ۱۱۸

بند ۳- تعطیل اجرای حکم به جهت وقوع یکی از اسباب سقوط تعهد ۱۲۰

بند ۴- تعطیل اجرای حکم به جهت تأخیر در اجرا و الغاء حکم ۱۲۳

بند ۵- تعطیل اجرای حکم به جهت شکایت از آراء ۱۲۳

بند ۶- تعطیل اجرای حکم به جهت عدم امکان اجرای آن ۱۲۴

بخش دوم: مداخله دادگاه در اعاده عملیات اجرایی.....	۱۲۴
مبحث اول: مفاهیم و دادگاه صالح در اعاده عملیات اجرایی.....	۱۲۵
گفتار اول: مفاهیم.....	۱۲۵
گفتار دوم: دادگاه صالح در صدور دستور اعاده عملیات اجرایی.....	۱۲۶
بند ۱- اعاده عملیات اجرایی نسبت به آراء غیر قضایی.....	۱۲۷
بند ۲- اعاده عملیات اجرایی نسبت به آراء شورای حل اختلاف.....	۱۲۷
گفتار سوم: اقدامات دادورز در موارد بلا اثر شدن رأی مبنای صدور اجرائیه.....	۱۲۸
مبحث دوم: موارد مستثنی از اعاده عملیات اجرایی.....	۱۳۰
گفتار اول: خس: موضوعی دعوی ثالث اجرایی از ماده ۳۹ ق.ا.م.....	۱۳۰
گفتار دوم: تکلیف رجوع پرداختی توافق شده فیما بین اصحاب پرونده اجرایی.....	۱۳۱
گفتار سوم: عدم انقضای اجرای در اعاده عملیات اجرایی.....	۱۳۱
گفتار چهارم: عدم امکان اعاده عملیات اجرایی.....	۱۳۱
گفتار پنجم: تکلیف اشجار و بنا: اعاده عملیات اجرایی.....	۱۳۲
گفتار ششم: اعاده وضع نسبت به احکام غیرمالی.....	۱۳۲

فصل چهارم: دخالت دادگاه در اجرای احکام و اسناد خارجی ۱۳۵

بخش اول: دخالت در اجرای احکام خارجی.....	۱۳۷
مبحث اول: دخالت های مربوط به شناسایی احکام خارجی.....	۱۳۷
گفتار اول: مفهوم شناسایی، شرایط و دادگاه صالح به اعتراض.....	۱۳۷
بند ۱- حکم تنفیذی در دعاوی خانوادگی، استثنای بر ماده ۱۱ ق.ا.م.....	۱۴۳
گفتار دوم: تصمیم دادگاه در شناسایی حکم.....	۱۴۳
بند ۱- تشریفات تقاضای اجرای حکم خارجی.....	۱۴۳
بند ۲- دادگاه صالح به شناسایی احکام خارجی.....	۱۴۴
گفتار سوم: اختلافات ناشی از ابهام یا اجمال حکم خارجی و دادگاه صالح به رفع آن.....	۱۴۶
بند ۱- اختلافات ناشی از ابهام یا اجمال حکم.....	۱۴۶
بند ۲- نحوه مداخله دادگاه در رفع ابهام یا اجمال حکم خارجی.....	۱۴۷
مبحث دوم: دخالت در اعتراضات مرتبط با رد درخواست اجرای حکم.....	۱۴۷
گفتار اول: رسیدگی به اعتراض رد درخواست اجرای حکم.....	۱۴۷

- گفتار دوم: نحوه مداخله دادگاه در رسیدگی به اعتراضات ناشی از اجرای حکم خارجی ۱۴۸
- بخش دوم: دخالت دادگاه در رسیدگی به درخواست اجرای اسناد ۱۴۹
- مبحث اول: ضوابط اجرای اسناد خارجی و دادگاه صالح به انجام آن ۱۴۹
- گفتار اول: شرایط اجرای اسناد خارجی ۱۴۹
- گفتار دوم: اقدامات قانونی جهت اجرای اسناد خارجی لازم الاجراء ۱۵۰
- گفتار سوم: دادگاه صالح به اجرای اسناد خارجی ۱۵۱
- مبحث دوم: مداخله دادگاه در رسیدگی به اختلافات ناشی از اجرای اسناد خارجی ۱۵۲
- گفتار اول: اختلافات ناشی از اجرای سند ۱۵۲
- گفتار دوم: دادگاه صالح به رسیدگی اختلافات ناشی از اجرای اسناد ۱۵۳

نتیجه گیری و پیشنهادات ۱۵۵

نتیجه گیری ۱۵۵

پیشنهادهات ۱۵۶

منابع ۱۵۹

چکیده

محاکم قضایی مهم‌ترین تجلی‌گاه حل و فصل خصومت و استقرار عدالت در جامعه می‌باشند. ثمره تلاش این مرجع در صدور حکمی منطبق با موازین قانونی و هم‌چنین اجرای صحیح آن متبلور می‌گردد. در نظام قضایی ایران، یکی از اقدامات اجرایی با مباشرت مأمور اجرا محقق می‌شود مع الوصف دامنه اختیارات و استقلال احداث اجرای حکم در قلمروی محدود پیش‌بینی شده است. همواره این احتمال وجود دارد که عملیات اجرایی با رخدادهای موانع مواجه گردد که رفع آن مستلزم مداخله دادگاه در صحنه اجرا و اتخاذ تصمیم قضایی است تا ضمن تطبیق موضوع حادث شده با رأی مبنای صدور اجرائیه، حسب قوانین مشکلات اجرایی مرتفع شود. در این پیمان‌نامه، با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی به بررسی مداخله‌های دادگاه در فرآیند اجرای احکام مدنی پرداختیم. این نتیجه حاصل گردید که فرآیند اجرا از نظم و انسجام ویژه برخوردار است و عدم توجه به قواعد و مقررات یا حدوث موانع می‌تواند ما را در رساندن به هدف مطلوب اجرا که همان استیفاء محکوم به است با مشکل مواجه سازد. فلذا بروز این رویدادها، ضرورت حضور و دخالت مقام قضایی در مرحله اجرای حکم را توجیه می‌نماید. نظارت دادگاه استصوابی است و در هر مرحله از عملیات اجرایی می‌تواند رأساً یا حسب درخواست اصحاب اجرای، اقدامات مغایر با ضوابط و اصول قانونی را زایل نموده و در راستای رفع موانع و مشکلات اجرایی، با تدبیر قضایی و اجرای قوانین به نحو دقیق بستر تحقق آرمان قضایی که همان اجرای عدالت است را فراهم آورد.